

*У.В. Тугай,
доктар гістарычных навук, прафесар, загадчык кафедры
гісторыі старажытных цывілізацый і сярэднявековага БДПУ;
У.У.Грыгор'еў,
магістрант кафедры гісторыі старажытных цывілізацый і сярэднявековага БДПУ*

ЯЦВЯГІ: ДА ПЫТАННЯ ЭТНІЧНАЙ ПРЫНАЛЕЖНАСЦІ

Яцвягі (ятвягі, судовы, судзіны) - група заходнебалцкіх плямён, якія ў I - пачатку II тыс.н.э. жылі на тэрыторыі паміж сярэднім цячэннем ракі Нёман і верхнім цячэннем ракі Нараў (так званая Судовія).

У навуцы з'яўляецца актуальнай праблема этнічнага вызначэння гэтай групы плямён. Існуе думка, што яцвягі, магчыма, і блізкія да балтаў, але не балты, а прадстаўнікі іншага індаеўра-пейскага этнасу [1, с. 120-125]. Не выключана, што яцвягі ўяўлялі сабой толькі частку некалі шматлікага племені, якія да пачатку летапісання прынялі балтыйскую мову.

Мэта дадзенага артыкула - паспрабаваць вызначыць этнічную прыналежнасць яцвягаў на падставе пісьмовых крыніц і даследаванняў.

Звесткі аб продках яцвягаў адносяцца да старажытнасці і звязаны з упамінаваннямі аб пля-мёнах, якія засялялі дадзены рэгіён.

Старажытнагрэчаскі аўтар Геродот у працы «Гісторыя» згадвае плямёны неўраў [2, с. 241- 276], якія, зыходзячы з яго апісанняў, размя-шчаліся ў вярхоўях Дняпра і Прыпяці. Акрамя распаўсюджанага пункта гледжання, што неў-рамі называлі славян, існуе іншае меркаванне: неўры - старажытнае абазначэнне балтаў, або хутчэй за ўсё ўсходніх балтаў [3, с. 101-105].

Рымскі гісторык Тацыт у сваёй працы «Аб паходжанні германцаў і месцазнаходжанні Гер-маніі», закранаючы землі паўднёва-усходняй часткі Прыбалтыкі, упамінае плямёны эсціяў, якія здабывалі на берагах мора бурштын і пра-давалі яго неапрацаваным [4, с. 481-482]. Плямёны эсціяў адносяць да індаеўрапейскага народа балтыйскай галіны [4, с. 980].

Перыяд зараджэння яцвягаў супадае з перыядам перасялення ўсходнегерманскіх плямён готаў на поўдзень і паўднёвы ўсход у пачатку нашай эры. Пэўныя звесткі ўтрымлівае праца раннесярэднявечнага гоцкага гісторыка VI ст. н. э. Іардана «Гетыка». Дадзены твор напі-саны на аснове розных пісьмовых крыніц, а так-сама гоцкіх народных паданняў [5, с. 94-116]. Іардан апавядае, што ў пошуках больш зруч-ных абласцей і прыдатных для пасялення мяс-цовасцей, правадыр готаў Філімер прайшоў у землі Скіфіі (на гоцкай мове «Оюм») і, зачара-ваны багаццем тых краёў, перавёў туды палову свайго войска. Пазней, як гаворыць паданне, перакінуты праз раку мост зламаўся, і нікому больш не засталася магчымасці вярнуцца. Іардан кажа, што мясцовасць там была замкнёная, абкружаная балотамі, такім чынам, прырода зрабіла яе недасягальнай [6, с. 70]. Частка готаў чамусьці не пайшла разам з усімі да берага Чорнага мора, а засталася ў балоцістай краіне, перасечанай вялікай ракой Прыпяццю. Характа-рыстыка загадкавай краіны цалкам адпавядае асаблівасцям Беларускага Палесся. У археоло-гіі з плямёнамі готаў, а таксама гепідаў і іншых германцаў звязваецца так званая вельбарская культура I - IV стст. н. э. [7, с. 83]. Вядома, што яна склалася каля нізоўя Віслы, а крыху пазней пачынае інтэнсіўна распаўсюджвацца ў паўднё-ва-ўсходнім напрамку [7, с. 84]. Прычым помнікі дадзенай культуры знаходзяцца і на той тэры-торыі, дзе пасля ўзніклі яцвяжскія плямёны. Усё гэта дае падставу лічыць яцвягаў нашчад-камі тых готаў, якія, паводле падання, засталіся ў мясцовасці, абкружанай балотамі.

У выніку перасялення германскіх плямён у Паўночнае Прычарнамор'е, у IV ст. н. э. у Усходняй Еўропе склалася «дзяржава Эрманарыха». У гістарычнай навуцы пад ім разумеецца саюз плямён, улада ў якім знаходзілася ў руках гоцкіх правадыроў. Каля вытокаў найвышэйшага ўздыму гэтага саюза стаяў Эрманарых. Магутнасць яго распаўсюджвалася ад Волгі да Карпат, ад Чорнага да Балтыйскага мора [7, с. 129-134]. Іардан упамінае аб падпарадкаванні каралю готаў Эрманарыху эсціяў (аэстаў) - старажытных балтаў, якія пражывалі ў Верхнім Падняпроўі [6, с. 90]. У «Гетыцы» ўтрымліваецца інфармацыя аб гоцка-гепіцка-балцкім племянным ўтварэнні відзіварыяў (у вусці Віслы), якое таксама ўваходзіла ў «дзяржаву Эрманарыха» [6, с. 72-85]. Улічваючы асаблівасці літаратурнай традыцыі позняй антычнасці і ранняга сярэднявечча, цяжкасці ў апісанні аўтарамі таго часу племянной карты Еўропы, пад эсціямі варта разумець і іншыя балтыйскія плямёны, уключна і продкаў яцвягаў.

Першае ўпамінанне сустракаецца ў руска-візантыйскім дагаворы 944 г., дзе названы «ятвяг Гунарев» [8, л. 18-19]. У Літве іх звалі дайнавамі. Відавочна, гэта і ёсць самавай «судовы», а палякі звалі іх «полесьянамн», «полніцукамн». Выказваюцца думкі, што племянны саюз яцвягаў складаўся з чатырох плямён: судзінаў, дайновы, паляксянаў і ўласна яцвягаў. Мова яцвягаў, як мяркуюць лінгвісты, была пераходнай паміж балцкімі і славянскімі мовамі [9, с. 214].

У X ст. пачаліся паходы кіеўскіх і іншых князёў на яцвягаў. У старажытнарускіх летапісах першае ўпамінанне аб яцвягах з'яўляецца пад 983 г. Там гаворыцца аб паходзе на іх кіеўскага князя Уладзіміра Святаслававіча [8, л. 32-33]. Далей летапісныя крыніцы кажуць, што іншым князям зноў прыходзілася хадзіць на яцвягаў. Пад 1038 г. у «Аповесці мінулых гадоў» маюцца звесткі аб паходзе Яраслава Мудрага на яцвягаў [8, л. 57-58]. Таксама пад 1112 г. там жа апавядаецца аб перамозе над яцвягамі Яраслава Святаполкавіча [8, л. 101-102].

Заснавальнік Галіцка-Валынскай дзяржавы, князь Раман Мсціслававіч, шмат ўвагі надаваў войнам з яцвягамі. Паведамленне аб гэтым змешчана ў Кіеўскім летапісе пад 1196 г. [10, л. 241]. Не выключана, што князь Раман імкнуўся не толькі ўціхамірыць яцвягаў, але і пашырыць свае ўладанні за кошт іх зямель. Пасля смерці гэтага кіраўніка, калі ў Галіцка-Валынскім княстве наступіла палітычная нестабільнасць, яцвягі разам з літоўцамі напалі на Палессе і Валынь [11, л. 246-247]. Калі ў Галіцка-Валынскай зямлі спынілася «смута» і сталі княжыць сыны Рамана Мсціслававіча, Даніла і Васілька, бачна спроба вырашыць «яцвяжскае пытанне». Летапіс зафіксаваў шэраг паходаў гэтых князёў на яцвягаў [11, л. 256-263].

Прыблізна ў канцы 1227 - пачатку 1228 г яцвягі спустошылі наваколлі Бярэсця. І тады паходам на іх выступіў Даніла са сваім братам Васількам. Ім, як сведчыць летапіс, удалося разграміць нападаючых [11, л. 255]. Восенню 1234 г. яцвягі спустошылі землі вакол гарадоў Охажы і Бусоўна. На іх са сваімі воінамі пайшоў Васілька і разграміў пад Дарагічынам [11, л. 269]. Летапіс таксама апавядае аб паходзе князёў Данілы і Васілька на яцвягаў у 1238 г. [11, л. 273-274].

Зімой 1245 - 1246 гг. паход на яцвягаў планавалі князь Васілька і польскі князь Кандрат. Праўда, з-за надвор'я ён так і не адбыўся [11, л. 271-272]. А ў 1251 г. Даніла і Васілька зноў хадзілі на яцвягаў і іх паход быў паспяховым [11, л. 272]. Па-свойму паказальна, што Даніла прыняў у 1253 г. карону з рук паслоў Рымскага Папы якраз у той час, калі быў распачаты чарговы паход на яцвягаў. Яцвягі не былі поўнасьцю пераможаны з-за здрады палякаў [11, л. 272-277]. і усё ж зімой 1255 - 1256 гг. князь Даніла са сваім сынам Львом з невялікай дружынай разграміў яцвягаў [11, л. 278-279], але не канчаткова. Яцвягі былі гатовыя прызнаць сваю васальную залежнасць ад галіцка-валынскага князя [11, л. 278-279]. Далей у летапісе сустракаюцца нават факты дапамогі ім з боку рускіх князёў [11, л. 283].

Нямецкія рыцары-крыжакі у прыватнасці тэўтоны, узмацнілі націск на яцвягаў у другой палове XIII ст. Пасля працяглай крывапралітнай барацьбы яцвягі і суседнія

роднасныя ім прусы былі канчаткова заваяваны крыжакамі у 1283 г. Пэўная іх колькасць пас пела перасяліцца ў Літву, Польшчу, Беларусь. У даследаваннях адзначаецца цесная роднасць і прусаў, а таксама тое, што на працягу усяго перыяду агрэсіі крыжакоў супраць Прусіі яцвягі ў саюзе з іншымі балтамі падтрымлівалі прусаў [9, с.215].

У 1422 г. уся Судовія ўвайшла ў склад княства Літоўскага [12, с. 149]. Апошнія звесткі пра яцвягаў у рускіх летапісах датуюцца сярэдзінай XIII ст., у польскіх храністаў – XV - XVI стст. [13, с. 677].

Асноўнымі археалагічнымі помнікамі яцвягаў з'яўляюцца каменныя курганы. Насыпы звычайна невысокія, круглыя ў плане, дыяметрам 8–15 м. На змену каменным курганам прыйшлі каменныя магілы, найбольш раннія з якіх датуюцца канцом XI-XII стст. [13 с 677]. Яцвягі знаходзіліся на стадыі разлажэння першабытна-абшчыннага ладу і станаўлення феадальных адносін. Асновай іх гаспадаркі былі земляробства, жывёлагадоўля, паляванне, рыбаловства, таксама развіваліся рамёствы.

Яцвягі - адзін з найменш вывучаных народаў на тэрыторыі Усходняй Еўропы нягледзячы на тое, што ў сярэднявеччы яны займалі даволі шырокі абсяг на тэрыторыі сучасна Беларусі, Польшчы і Літвы. Прычым гэтыя плямёны ўдзельнічалі ў этнагенезе беларускай польскай і літоўскай нацый. Пытанне аб яцвягах у дадзеным рэгіёне патрабуе даследаванняў. Гістарычная тэрыторыя рассялення яцвягаў дагэтуль выклікае спрэчкі [13, с.677]. Аднак ёсць усе падставы лічыць, што іх арэал рассялення, як, урэшце, і наогул плямёнаў балтыйскай групы - быў намнога шырэйшы і ахопліваў значную частку сучаснай Беларусі. Доказам гэтага з'яўляюцца дадзеныя тапанімікі. Так, ад імя адзначаных плямёнаў утворана назва Яцвезь (шэраг сельскіх паселішчаў Баранавіцкага, Гродзенскага, Карэліцкага, Івацэвіцкага і іншых раёнаў Беларусі); вёскаі Свіслацкага раёна носіць імя Ятвеськ (Яцвезь). Размяшчэнне назваў цалкам адпавядае былой тэрыторыі рассялення яцвягаў [14, с. 420–427]. У Смалявіцкім раёне знаходзіцца возера Судабле (Судобле), а таксама вёска Судабаўка (Судабоўка), вытворанае ад назвы возера. Гідронім Судобле - балтыйскага паходжання, верагодна, ад імя племені судзінаў (яцвягаў) [14, с. 366]. Назвы сельскіх пасяленняў Дайнова, Дайнава (Валожынскі, Воранаўскі, Лідскі і іншыя раёны), Дайноўка (Валожынскі і Ашмянскі раёны) пахо- дзяць ад этнонімаў - дайнова (адна з этнічных груп балтыйскага насельніцтва, якая ўвахо- дзіла ў племянную групу яцвягаў) і дайна (літоў- ская народная песня) [14, с. 91]. Ад імя балтыйскай народнасці прусаў, якія лічацца этнічна блізкімі да яцвягаў, утвораны назвы наступных вёсак: Пруска (Жабінкаўскі раён), Прусцы (Капыльскі, Старадарожскі і іншыя раёны), Прусавічы (Лагойскі раён), Прусцінычы (Талачынскі раён), Прусціна (Касцюковіцкі і Крычаўскі раёны), Прусцінава (Уздзенскі раён), Пруска (Камянецкі раён), Прусаўшчына (Крупскі раён) [14, с. 311]. У галіцкай частцы Іпацьеўскага летапісу прыво- дзяцца назвы яцвяжскіх сёл «Прывішца», «Болдыкішца» і «Олыдыкішца» [10, л. 279-279]. З іх дакладна лакалізавана толькі «Прывішца» (на тэрыторыі сучаснай Польшчы, населены пункт Prawdżiszki Элкскага павета Беластоцкага ваяводства) [15, с. 169-180].

Рускі гісторык С.М. Салаўёў (1820 -1879 гг), які меркаваў пра адрозненні яцвягаў ад літоўцаў указвае на розныя версіі паходжання дадзенага народа. Ён адзначае, што яцвягі паходзяць ад сармацкіх плямён язігаў. Раскрываецца арэал рассялення дадзеных плямён: заходняя частка Палесся, Падляшша, частка Мазовіі, паміж ракой Валпушай, якая ўпадае ў Нарву, і Бугам; у старажытнай Судавіі (Судовіі). С.М. Салаўёў дае інфармацыю аб яцвягах, якія пражывалі ў XIX ст. у Скідальскай акрузе, на левым баку ракі Пелясы і Котры. Яны рэзка адрозніваліся ад беларусаў і літоўцаў смуглым выглядам, чор- най сукенкай, норавамі і звычаямі, хаця размаў- лялі на беларускай мове з літоўскім вымаўлен- нем. У пісьмовых крыніцах племя яцвягаў згад- ваецца як ваяўнічае, дзікае і жорсткае, якое вельмі доўгі час зберагала язычніцтва. Адзна- чаецца адвага правадыроў яцвягаў мужнасць і гордасць воінаў, якія верылі ў перасяленне душ, не ўцякалі і не здаваліся ў палон, гінулі разам з жонкамі [1,с. 120-124].

Даследчык мінулага А.К. Кіркор (1818- 1886 гг.) адзначае, што паўднёва-ўсходнюю частку Лідскага павета засялялі «дейновцы», тут было «Дейновское княжество», якое існавала да XIV ст., прычым недалёка ад Ліды ўпамінаецца вёска «Дейново», яго былая сталіца [16, с. 13]. «Дейновцев» мэтазгодна лічыць племенем дайнова, якое з'яўлялася часткай племяннога саюза яцвягаў. Па словах даследчыка, у Гродзенскай губерні налічвалася некаторая колькасць яцвягаў, несумненным з'яўляецца тое, што дадзеныя плямёны сапраўды жылі тут (яны займалі Беластоцкі, Бельскі і часткі іншых паветаў). У Беластоцкім павеце быў горад «Ятвяжь», яцвяжскім горадам быў Драгічын (Дарагічын). Навуковец надае ўвагу спрэчкам даследчыкаў аб паходжанні дадзенага народа. А.К. Кіркор паказвае, што этнічныя элементы этнасу яцвягаў захаваліся, але іх мова ўжо не існуе [16, с. 14]. Падчас апісанняў Беларускага Палесся прыводзіцца меркаванне аб пражыванні яцвягаў паміж Мазыром і Пінскам, прычым галоўныя іх селішчы былі ў раёне Мазыра, Петрыкава, Давыд-Гарадка, Турава і Пінска, а ў Давыд-Гарадку жыў старэйшына яцвягаў [16, с. 290]. Навуковец робіць выснову, што плямёны яцвягаў, як і славян, даўно зліліся ў адзін беларускі народ.

П.М. Шпілеўскі (1823-1861 гг.) гаворыць пра курган на правым беразе ракі Мухавец, які, паводле народнага паддання, застаўся ад старажытнага язычніцка-літоўскага, або яцвяжскага, капішча багіні Мажанны, упамінаемай у песнях і легендах жыхароў Гродзенскай губерні [17, с. 34]. Даследчык адзначае, што ў Белавежскай пушчы раней жыло вядомае літоўскае племя яцвягаў, якое апраналася ў мядзведжыя шкуры. Іх правадыр, князь Комят, менавіта там атрымаў вядомасць сваімі набегамі на суседнія ўладанні Старажытнай Русі і Польшчы. Па словах П.М. Шпілеўскага, учынкі гэтага князя апяваліся ў народных песнях Гродзенскай і Ковенскай губерняў яшчэ ў XIX ст., у Белавежскай пушчы былі капішчы і бажніцы яцвягаў дзе здзяйсняліся ахвярапрынашэнні крыве-крывейтамі. Магчыма, назву «крыве-крывейтэ» насіў вярхоўны жрэц у балтаў [17, с. 40].

Зыходзячы з вышэйсказанага, закранаючы ўмовы існавання яцвяжскага этнасу, варта прызнаць захаванне этнічных меж дадзеных плямён, нягледзячы на тое, што землі, якія насялялі яцвягі, часта перасякалі патокі заваёўнікаў. Вядома, што ўстойлівыя, доўгія і часта жыццёва важныя сацыяльныя адносіны падтрымліваюцца праз такія межы. Этнічныя адрозненні не залежаць ад адсутнасці сацыяльнага ўзаемадзеяння і прыняцця новых членаў. Узаемадзеянне тут не вядзе да знікнення этнічных адрозненняў у выніку змен і акультурацыі; яны могуць захоўвацца, нягледзячы на міжэтнічныя кантакты і ўзаемазалежнасць [18, с. 3-30]. Звесткі, якія даюць нам С.М. Салаўёў [1, с. 120-123], А.К. Кіркор [16, с. 229-351] і П.М. Шпілеўскі [17, с. 34-42], вельмі важныя, бо даказваюць этнічную блізкасць яцвягаў і палешукоў. Навукова даказана, што ў некаторых сацыяльных сістэмах этнічныя групы суіснуюць побач, хоць ні адзін істотны элемент структуры не заснаваны на этнічных узаемаадносінах. Гэта грамадствы, у якіх ёсць меншасці, у іх мае месца асаблівая варыянт міжэтнічных адносін. Меншасці выкарыстоўваюць пэўныя нішы ў сельскай мясцовасці і таму звязаны з іншымі кампанентамі этнасу, падчас кантакта яны падкрэсліваюць уласную культурную своеасаблівасць [19]. У дадзеным выпадку плямёны яцвягаў як этнічная меншасць Усходняй Еўропы ўнеслі ўклад у фарміраванне ўсходнееўрапейскіх этнасаў.

Такім чынам, этнічная прыналежнасць плямён яцвягаў што афіцыйна лічацца блізкімі да балтаў, можа быць пашырана. Яцвягі, якія з'яўляліся прадстаўнікамі іншага індаеўрапейскага этнасу, былі вымушаны займаць вызначаныя этнічныя нішы ў балцкім або славянскім асяроддзі, тым самым прымалі непасрэдна ўдзел у фарміраванні сучаснай этнічнай карты Усходняй Еўропы.

Літаратура і крыніцы

1. Соловьёв, С.М. История России с древнейших времен: в 15 кн. / С.М. Соловьёв. - Москва; Издательство социально-экономической литературы, 1959 - 1966. - Кн. 1. - 1959. - 811 с.

2. Геродот. История / Геродот; пер. и примеч. Г.А. Страгановского. - Москва: АСТ: АСТ МОСКВА, 2007. - 696 с.
3. *Гимбутас, М.* Балты. Люди янтарного моря / М. Гимбутас; пер. с англ. С. Федорова. - Москва: Центрполиграф, 2004. - 223 с.
4. Тацит Публий Корнелий. Анналы, Малые произведения. История / Тацит Публий Корнелий; пер. с лат. - Москва: АСТ: Ладомир, 2003.-984 с.
5. *Тугай, В.В.* История средних веков: Древние германцы: учеб. пособие / В.В. Тугай. - Минск: БГПУ, 2006. - 173 с.
6. *Иордан.* О происхождении и деяниях гетов («Gética») / Иордан; вступ. ст., пер., коммент. Е.Ч. Скржинской. - Москва: Издательство восточной литературы, 1960.-436 с.
7. *Рассадзін, С.Я.* Землі амаль невядомыя. Будучая Беларусь паводле антычных манускрыптаў / С.Я. Рассадзін. - Мінск: Полымя, 1996.-95 с.
8. Повесть временных лет / подгот. текста и примеч. О.В. Творогова; пер. Д.С. Лихачева // Повести Древней Руси XI - XII вв. - Ленинград, 1983. - С. 24 - 548.
9. Гісторыя Беларусі: у 6 т. / рэдкал.: М. Касцюк (гал. рэд.) [і інш.]. - Мінск: Экаперспектыва, 2000-2008. - Т. 1. Старажытная Беларусь: Ад першапачатковага засялення да сярэ- дзіны XIII ст. / Ю. Бохан [і інш.]. - 2000. - 351 с.
10. Полное собрание русских летописей / под ред. акад. Е.Ф. Карского. -Т. 2.1/Ипатьевская летопись. - Москва: Издательство восточной литературы, 1962. -1025 с.
11. Галицко-Волынская летопись / подгот. текста, пер. и коммент. О.Л. Лихачевой // Памятники литературы Древней Руси: XIII век. - Москва, 1981. - С. 236 - 602.
12. Гісторыя Беларусі: у 6 т. / рэдкал.: М. Касцюк (гал. рэд.) [і інш.]. - Мінск: Экаперспектыва, 2000-2008. -Т. 2. Беларусь у перыяд Вялікага Княства Літоўскага / Ю. Бохан [і інш.]. - 2008.-688 с.
13. *Звяруга, Я.І.* Яцвягі/Я.Г. Звяруга//Археалогія і нумізматыка Беларусі: энцыклапедыя. - Мінск, 1993. - С. 677.
14. *Жучкевич, В.А.* Краткий топонимический словарь Белорус- сии / В.А. Жучкевич. - Минск: Издательство БГУ, 1974. - 448 с.
15. *Непокупный, А.П.* Названия ятвяжских сел на *-ицца* в галицкой части Ипатьевской летописи/А.П. Непокупный// Балто-славянские этноязыковые контакты: сб. ст. / Академии наук СССР, институт славяноведения и балканистики; отв. ред. Т.М. Судник. - Москва. 1980. - С. 169 - 180.
16. Живописная Россия. Отечество наше в его земельном, историческом, племенном, экономическом и бытовом значении. Литовское и Белорусское Полесье / А.К. Киркор. - Минск: БелЭН, 1994.-490 с.
17. *Шпилевский, П.М.* Путешествие по Полесью и белорусскому краю / П.М. Шпилевский; предисл., текстол. подгот., прим. и коммент. С.А. Кузнецовой. - Минск: Беларусь, 2004. - 251 с.
18. *Bait. F.* Introduction / F. Bart // *Ethnic Groups and Boundaries. The Social Organization of Culture Difference* / Ed. F. Bart. - Oslo, 1969. -Р. 3-31.
19. *Блум, Ян-Петтер.* Этническая и культурная дифференциация / Ян-Петтер Блум // Этнические группы и социальные границы: Социальная организация культурных различий: сб. ст. / под ред. Ф. Барта; пер. с англ. И. Пильщикова [Электронный ресурс]. - Москва, 2006. - Режим доступа: <http://www.polit.ru/comment-on-forum/research/2006/07/31/bloom.html> / - Дата доступа: 22.12.2008.

SUMMARY

The article is devoted to the problems of the ethnicity of the Jatwiagi tribes which are officially concerned to be the Baits. The article touches upon the interaction of the Jatwiagi with other peoples of the Indo-European origin. The topicality of the theme is caused by that the given tribes took part in the ethnogeny of the Belarus- sian, Polish and Lithuanian nations.